

Sygn. akt VIII U 632/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2015 r. w Gliwicach

sprawy J. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 16 marca 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. C. prawo do emerytury, poczynając od (...)

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt. VIII U 632/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 marca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach a jedynie 13 lat, 2 miesiące i 7 dni takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż posiada wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. od 1 sierpnia 1989r. do 21 czerwca 1993r. jak też w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) SA w G. od 4 października 1993r. do 31 grudnia 1998r. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako operator suwnicy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Organ rentowy podniósł, iż nie uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach okresu

zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) SA w G. od 4 października 1993r. do 31 grudnia 1998r., ponieważ wskazane w świadectwie pracy wykonywanej w warunkach szczególnych stanowisko operator suwnicy nie figuruje pod podanym działem, pozycją i punktem rozporządzenia, na które powołał się zakład pracy.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony J. C. urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął (...)

W dniu 21 stycznia 2015r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 16 marca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych.

ZUS ustalił, iż ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1999r. posiada 27 lat, 11 miesięcy i 8 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 13 lat, 2 miesiące i 7 dni takiej pracy.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. od 1 sierpnia 1989r. do 21 czerwca 1993r. oraz w Przedsiębiorstwie (...) SA w G. od 4 października 1993r. do 31 grudnia 1998r.

Sąd ustalił, iż J. C. w okresie od 1 sierpnia 1989r. do 21 czerwca 1993r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w G. zaś w okresie od 4 października 1993r. do 31 października 2001r. w Przedsiębiorstwie (...) SA w G. na stanowiskach operatora suwnicy.

Było to de facto to samo przedsiębiorstwo, które ulegało przekształceniom i zmianom organizacyjnym i różnie nazywało się w różnych okresach.

Za okres od 1 sierpnia 1989r. do 21 czerwca 1993r. ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Natomiast w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 1 listopada 2001r. pracodawca wskazał, iż w okresie od 4 października 1993r. do 31 października 2001r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w wykazie A, Dział III, pkt 38 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) na stanowisku operatora suwnicy wymienionym w Dziale III poz. 86 pkt 10 załącznika nr 1 do zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortów hutniczych i przemysłu maszynowego (Dz.Urz. MHiPM nr 1-3, poz.1).

Zakład (...) należał do branży hutniczej. Zajmował się przerobem złomu takiego jak szyny, turbiny ze statków, obudowy kopalniane i przygotowaniem go do przetwarzania w hutach na stal. W spornym okresie zakład liczył około 200 pracowników, którzy w większości zajmowali się przerobem złomu. W skład zakładu wchodził dział produkcyjny, warsztaty stanowiące zaplecze dla produkcji i administracja. Złom był gromadzony na hałdach. Potem suwnicowi przesypywali złom do paczkarek i prasonożyc. Suwnicowy pobierał także złom przy użyciu chwytaka z samochodów i z wagonów.

Ubezpieczony pracował w dziale produkcji. Dział produkcji mieścił się na wolnym powietrzu, a priorytetowym stanowiskiem był w nim operator suwnicy. Znajdowało się tam 8 suwnic, które obsługiwało co najmniej 24 operatorów, pracujących na 3 zmiany. Do zakresu obowiązków operatorów suwnic należała: rozładunek

złomu z wagonów przy pomocy elektromagnesów i chwytaków elektromagnetycznych, zasyp złomu do urządzeń przerabiających - prasonożyc lub na paczkarek, a następnie załadunek przerobionego złomu do wagonów, które kierowane były do huty.

Sąd ustalił, iż w obu spornych okresach zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...) ubezpieczony był operatorem suwnicy i przez pełne dniówki pracował w procesie technologicznym przerobu złomu. Ubezpieczony pracował na 3 zmiany a w późniejszym okresie na 2 zmiany. Po 8 godzin dziennie siedział na suwnicy i manewrował nią. Nie był kierowany do innych prac poza suwnicą i nie pracował na powierzchni przy przerobie złomu. Niezależnie od zmian organizacyjnych zakładu pracy, charakter pracy odwołującego nie ulegał zmianie. Suwnice pracowały w 3 szeregach, nie wszystkie pracowały stale. W razie awarii suwnicy ubezpieczony przechodził na inną suwnicę.

Z suwnicy operator schodził jedynie sporadycznie, aby pomóc hakowemu umocować złom do transportu. Ustalono, iż suwnica jest umieszczona na wysokości 12 metrów i trudno jest zejść stamtąd w czasie dniówki.

Ubezpieczony pracował w narażeniu na zmienne warunki atmosferyczne, na wysokości, w dużym zapyleniu. Operatorom suwnicy były wydawane posiłki regeneracyjne i mleko.

W spornym okresie zatrudnienia wraz z ubezpieczonym pracowali świadkowie R. Z. – pracował w latach 1979 – 1997 jako kierownik działu produkcji tj. był pośrednim przełożonym ubezpieczonego oraz W. O. – pracował w latach 1989 – 2001 na stanowisku operatora suwnicy, paczkarki i prasonożyc.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony legitymuje na dzień 1 stycznia 1999r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 27 lat, 11 miesięcy i 8 dni.

Bezsporne było, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia z dniem (...) i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z Przedsiębiorstwa (...) SA w G., zeznań świadków R. Z. (nagranie z rozprawy z dnia 13 października 2015r. min. 06.40 i n. k.25) i W. O. (nagranie z rozprawy z dnia 13 października 2015r. min. 29.31 i n. k.25) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z dnia 13 października 2015r. min. 42.00 i n. k.25).

Odnośnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę jego twierdzeniom, które zostały potwierdzone przez zeznania świadków. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornych okresach zatrudnienia a świadek W. O. wykonywał między innymi taką samą pracę suwnicowego, posiadają oni zatem szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy. Zeznania świadków oraz wyjaśnienia ubezpieczonego znalazły potwierdzenie również w aktach osobowych ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 748 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym

co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy uwzględnił mu jedynie 13 lat, 2 miesiące i 7 dni takiej pracy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporne okresy zatrudnienia od 1 sierpnia 1989r. do 21 czerwca 1993r. w Przedsiębiorstwie (...) w G. oraz od 4 października 1993r. do 31 grudnia 1998r. w Przedsiębiorstwie (...) SA w G. na stanowisku operator suwnicy.

Z materiału dowodowego wynika, że (...) w G. był zakładem branży hutniczej, zajmującym się przerobem złomu i przygotowaniem go do przetwarzania w hutach na stal. Zakład ten ulegał przekształceniom. Niezależnie jednak od nazwy i struktury zakładu pracy, ubezpieczony w obu spornych okresach pracował na stanowisku operatora suwnicy w dziale produkcji.

Dział produkcji znajdował się na wolnym powietrzu i było tam 8 suwnic, które były obsługiwane przez około 24 operatorów, pracujących najpierw na 3 a potem na 2 zmiany. Do zakresu obowiązków ubezpieczonego należał: rozładunek złomu z wagonów przy pomocy elektromagnesów i chwytaków elektromagnetycznych, zasyp złomu do urządzeń przerabiających - prasożyc lub na paczkarki, a następnie załadunek przerobionego złomu do wagonów, które kierowane były do huty.

Niezależnie od zmian organizacyjnych zakładu pracy, charakter pracy odwołującego nie ulegał zmianie. Ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w procesie technologicznym przerobu złomu. Po 8 godzin dziennie siedział na suwnicy i manewrował nią. Nie był kierowany do innych prac poza suwnicą i nie pracował na powierzchni przy przerobie złomu. W razie awarii suwnicy ubezpieczony przechodził na inną suwnicę. Z suwnicy operator schodził jedynie sporadycznie, aby pomóc hakowemu umocować złom do transportu. Takie zejście było utrudnione, gdyż suwnica była umieszczona na wysokości 12 metrów.

W dziale produkcyjnym panowały warunki uciążliwe w postaci hałasu i zapylenia.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace przy obsłudze suwnic zostały wymienione w wykazie A, dział III, poz. 86 stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za pierwszy okres sporny zaś za drugi okres sporny pracodawca błędnie wskazał pozycję Wykazu A pod którą figuruje praca wykonywana przez ubezpieczonego. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym taki charakter jego pracy, uznając zgromadzone dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające.

Mając powyższe na uwadze – po uwzględnieniu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu uznanego przez ZUS oraz okresu spornego – należało uznać, że J. C. legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego nie była przedmiotem sporu. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE i na dzień wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagany wiek 60 lat.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia (...) tj. z dniem osiągnięcia wieku emerytalnego.

(-) SSO Mariola Szmajduch

\